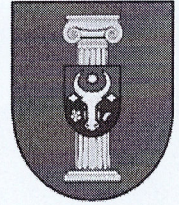

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 [REDACTED], fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 123/19**

mun. Chișinău

27 aprilie 2021

Virgiliu BARDĂ, inspector de integritate superior al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Tamaciuc Pavel, IDNP – [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], președinte al raionului Strășeni, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care

A CONSTATAT:

La 05.02.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 01/86, cu privire la încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La 09.02.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Tamaciuc Pavel, președintele raionului Strășeni, ar fi încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin semnarea dispoziției de premiere pe sine însuși cu un salariu de funcție.

În conformitate cu prevederile art. 29 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea formulată de o persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat, întrunește condițiile de formă și conținut stabilite de Codul administrativ al Republicii Moldova.

La 23 februarie 2021, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 118/19, în privința dlui Tamaciuc Pavel, președinte al raionului Strășeni, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Prin scrisoarea nr. 04-19/858 din 24 februarie 2021, care conform avizului de recepție nr. DS8001064941AS a fost recepționată la 01 martie 2021, dl Tamaciuc Pavel a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la *art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

În temeiul art. 20 alin. (1) lit. b), art. 32 alin. (3) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate a solicitat informații și documente necesare desfășurării controlului de la Consiliul raional Strășeni.

Potrivit informațiilor din sistemul informațional e-Integritate, dl Tamaciuc Pavel este subiect al declarării averii și intereselor personale, ca urmare a exercitării funcției de președinte al raionului Strășeni, ales în funcție prin decizia Consiliului raional Strășeni nr. 7/3 din 21 noiembrie 2019.

În cadrul controlului, inspectorul de integritate a stabilit că dl Tamaciuc Pavel, președinte al r-lui Strășeni, a emis următoarele acte administrative, a luat decizii/participat la luarea deciziilor, în favoarea sa:

1. Dispoziția nr. 151-P din 26.06.2020, cu privire la acordarea concediului de odihnă anual parțial, cu o durată de 4 zile calendaristice;
2. Dispoziția nr. 156-P din 26.06.2020, cu privire la acordarea concediului de odihnă anual parțial, cu o durată de 3 zile calendaristice;
3. Dispoziția nr. 268-P din 11.09.2020, cu privire la acordarea concediului de odihnă anual parțial, cu o durată de 4 zile calendaristice;
4. Dispoziția nr. 301-P din 07.10.2020, cu privire la acordarea concediului de odihnă anual parțial, cu o durată de 15 zile calendaristice;
5. Dispoziția nr. 303-P din 08.10.2020, cu privire la modificarea dispoziției nr. 301-P din 07.10.2020;
6. Dispoziția nr. 315-P din 23.10.2020, cu privire la acordarea premiului unic;

În conformitate cu decizia Consiliului Raional Strășeni nr. 8/22 din 20.12.2019, cu privire la programul de acordare a concediilor de odihnă anuale, dlui Tamaciuc Pavel i-a fost aprobat perioada acordării concediului pentru anul 2020 în luna ianie.

Conform informațiilor din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese declarate de către subiecții vizați în art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ținut de către Autoritatea Națională de Integritate, s-a constatat *lipsa* înscrisurilor în privința dlui Tamaciuc Pavel, președinte al raionului Strășeni.

Punctul de vedere al persoanei supusă controlului.

Prin scrisoarea nr. 04-19/858 din 24 februarie 2021, care conform avizului de recepție nr. DS8001064941AS a fost recepționată la 01 martie 2021, dl Tamaciuc Pavel a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra respectării/nerespectării regimului juridic al conflictelor de interese reglementat de prevederile art. 12 și art. 14 din Legea nr. 133/2017 privind declararea averii și a intereselor personale la emiterea actelor administrative în favoarea sa.

Exercitându-și dreptul prevăzut de art. 37 alin.(3) din Legea nr. 132/2017 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, dl Tamaciuc Pavel a prezentat în scris punctul de vedere asupra obiectului controlului în care comunică că:

„În conformitate cu art.10 alin.(2) lit. h) Codul Muncii: „Angajatorul este obligat: să plătească integral salariul în termenele stabilite de prezentul cod, de contractul colectiv de muncă și de contractele individuale de muncă”.

Art. art. 10 alin.(2) lit. r) din Codul Muncii, reconfirma obligația angajatorului, în speța a persoanei supuse controlului/ [REDACTAT] obligațiile ultimului și anume: „ Angajatorul este obligat: să îndeplinească alte obligații stabilite de prezentul cod, de alte acte normative, de convențiile colective, de contractul colectiv și de cel individual de muncă”.

Potrivit art. 128 alin. (1) din Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

Alin. (2) al aceluiași articol statuează ca salariul este confidențial și garantat. Conform art. 137 alin. (1) din același act normative, angajatorul este în drept să stabilească diferite sisteme de premiere, de adaosuri și sporuri la salariul de bază, alte plăți de stimulare după consultarea reprezentanților salariaților. Sistemele indicate pot fi stabilite și prin contractul colectiv de muncă.

Art. 138 alin. (1) statuează ca, pe lângă plățile prevăzute de sistemele de salarizare, pentru salariații unității se poate stabili o recompensă în baza rezultatelor activității anuale din fondul format din beneficiul obținut de unitate.

Legislația muncii și actele subordonate legii, inclusiv cele încheiate între reprezentații salariaților și angajator garantează cu titlu de norma imperativa dreptul de a primi premii.

De această garanție social beneficiază în egală măsură Președintele raionului Strășeni.

Consiliul raional Strășeni a adoptat decizia anexată prin care a probat cheltuielile legate de premiere, însă Președintele raionului Strășeni, doar a executat un lucru tehnic.

Subsecvent, atragem atenția Inspectoratului de Integritate asupra faptului că, în calitate de membru al sindicatelor, patronatelor, Președintele raionului Strășeni a achitat și achită regulat cotizațiile, impozitele, lunar din salariul i se reține contribuția, motiv pentru care este în drept să beneficieze de garanțiile sociale exact ca orice angajat. Deoarece Administrația Publică Locală are statut special, nu este subordonată, Președintele raionului, ca salariat și conducător își exercită atribuțiile pe tot spectrul de activitate al Administrației Publice Locale.

Alegațiile Inspectoratului de Integritate cu trimitere la art. 12 și mai exact alin.(7) a Legii 133/2016 le consideram inaplicabile spetei or, alin. (7) al art.12 urmează a fi coroborat direct cu aliniatul (3) al aceluiași articol care explică conflictul de interese și anume: „Conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică”.

La caz, doar a fost executat un lucru tehnic, fără sa fie emis un veritabil act administrativ cu caracter autonom.

De asemenea, atragem atenția că la emiterea dispoziției de acordare a premiilor, dl Pavel Tamaciuc în calitate de conducător al instituției publice s-a condus direct de obligațiile instituite de prescripțiile imperative ale legii, care dacă era luat de o altă persoană avea sa aibă o altă finalitate.

Legiuitorul a stabilit și explicat noțiunea de conflict real de interese și anume atunci când funcționarul public apare în fața unei cereri/demers sau decizia care concurează cu interesele sale sau a persoanelor apropiate dânsului și important este menționa ca în asemenea situații dacă acea decizie sau cerere ar fi soluționată în limitele dreptului discreționar, de către o alta persoana atunci aceasta s-ar putea sa aibă o alta finalitate deoarece un terț sau persoana dezinteresată ar soluționa eventual altfel situația.

La caz, nu exista un drept discreționar, ci o cerința imperativa a legii, și niște garanții sociale inalienabile.

În cazul dlui Pavel Tamaciuc, ca conducător al instituției care nu dispune de alți superiori, dar mai important este ca nu a luat o decizie care eventual de către o altă persoana fie secretar sau vicepreședinte ar fi avut o altă finalitate, oricine ar fi pus în situația de a executa obligațiile contractului individual de munca și decizia Consiliului raional Strășeni nr. 8/13 din 20 decembrie 2019.

Inspectorul de integritate nu poate face abstracției de funcția executivă a Președintelui raionului, care pune în practică voința autorității deliberative.

În această ordine de idei, la momentul emiterii dispoziției de acordare a premiilor, considerăm că dl Pavel Tamaciuc a ținut cont de prevederile art. 12 alin. (3),(5) și (7) a Legii 133/2016 or, conflictul real de interese nu a avut loc deoarece așa cum menționează legiuitorul dispoziția trebuie să corespundă criteriilor: „care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului”.

În speța emiterea dispoziției nu poate sub nici o formă să influențeze exercitarea mandatului de Președinte de raion, așa cum această dispoziție era previzibilă încă din momentul când am fost ales, cunoscând obligațiile imperative din Codul muncii și în același timp aceasta dispoziție nu este și nu poate fi influențată de către subiectul declarării așa cum obligațiunile sinalagmatice care derivă din legislația muncii, nu sunt legate direct și nici în direct de mandatul meu de Președinte de raion or, o eventuala omisiune de a achita remunerația și alte plăți salariale ar contraveni legislației muncii și intereselor legitime.

În cadrul acțiunilor de control desfășurate, analizând prevederile legale aplicabile speței, informațiile prezentate de către instituțiile de stat cât și punctul de vedere al persoanei supuse controlului, se constată indubitabil ca acțiunile/faptele Președintelui raionului Strășeni, dl Pavel Tamaciuc, s-au încadrat în limitele prevăzute de lege.

Astfel, s-a ținut cont de cadrul normativ care reglementează raporturile de muncă și drepturile prevăzute în acest sens și anume, art. 10 alin.(2) lit. h) din Codul Muncii care statuează ca angajatorul este obligat să plătească integral salariul în termenele stabilite de prezentul cod, de contractul colectiv de muncă și de contractele individuale de muncă” și art. 10 alin.(2) lit. r) al Codul Muncii care reconfirmă obligația angajatorului, în speța a persoanei supuse controlului dl Pavel Tamaciuc și anume, angajatorul este obligat să îndeplinească alte obligații stabilite de prezentul cod, de alte acte normative, de convențiile colective, de contractul colectiv și de cel individual de muncă”.

Subsecvent, au fost luate în calcul dispozițiile imperative ale din legislația muncii privitoare la acordarea concediilor, salarizare și achitarea altor plăți salariale.

În aceeași ordine de idei, la examinarea cauzei urmează de învederat faptul ca Cancelariei de Stat a reconfirmat legalitatea actelor administrative contestate de autoritate. Astfel, urmare a analizei dosarelor pendinte și a portalului www.acte.locale.gov.md nu se constata careva necorespunderi a actelor administrative cu cadrul normativ.

Suplimentar, relevant este faptul ca „prin prisma art. 1 al Codului Muncii, Președintele raionului în cadrul autorității publice locale deține funcția de angajator și salariat. Art. 10 alin.

(1) lit. c) și art. 137 al aceluiași Cod prevăd ca angajatorul are dreptul să stimuleze salariații pentru munca eficientă și conștiincioasă și este în drept să stabilească diferite sisteme de premiere, de adaosuri și sporuri la salariul de baza, alte plăți de stimulare după consultarea reprezentanților salariaților.

Potrivit art. 160 din Codul Muncii angajatorul este în drept să majoreze sporurile, adaosurile și recompensele prevăzute la art. 138, 156, 157, 158 în raport cu nivelul lor minim stabilit de legislația în vigoare, precum și să stabilească alte plăți cu caracter de stimulare și compensare în limitele mijloacelor proprii (alocate), prevăzute pentru aceste scopuri în contractul colectiv de muncă, într-un alt act normativ la nivel de unitate sau în devizul de cheltuieli pentru întreținerea unității finanțate din buget. Reieșind din normele reglementat mai sus raportate la art. 165¹ al Codului Muncii, primarul are dreptul de a beneficia de ajutor material și concedii ca și orice salariat din fondul stabilit pentru aceste scopuri/fondul de salarizare.

La caz, fondul mijloacelor financiare a fost validă de autoritatea deliberativă a Raionului Strășeni, care inter alia este obligatorie și imperativă pentru autoritatea executivă, reprezentată de Președintele raionului.

Suplimentar este indispensabil de consemnat că: „deoarece legislația în vigoare nu prevede clar cine acordă adaosurile la salariul Președintelui raionului, totodată atât timp cât raporturile de muncă sunt reglementate și prin Contractul colectiv de muncă, în vigoare, act juridic care reglementează și alte raporturi sociale în unitate, reiterăm, unde primarul în cadrul autorității publice locale deține funcția de angajator și salariat, aceste acte administrative semnate de Președintele raionului, nu pot fi examinate prin prisma Legii 133/2016, deoarece îi încalcă dreptul acestuia de a fi remunerate pentru activitate sa, inclusiv și stabilirea suplimentelor sociale, parte componentă a salariului.

Cu referire la concediile anuale, menționăm că, acesta este un drept absolut al salariatului, nu admite careva rezerve și este afectat de o circumstanță care nu suferă amânare.

Mai mult, programul concediilor anuale a fost aprobat de Consiliul raional Strășeni prin decizia nr. 7/21 din 27 noiembrie 2020.

Potrivit deciziei nominalizate, dl Pavel Tamaciuc era programat pentru lunile iunie-iulie 2020, iar dispoziția de acordare nu este un act administrativ veritabil, ci un act preparatoriu, conex decizie autorității deliberative.

Examinarea în ansamblu a circumstanțelor de fapt, în coroborare cu cadrul legal pertinent au permis inspectorului de integritate să constate inexistența indicilor obiectivi al încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Pavel Tamaciuc.

În acest sens, acțiunile/faptele reclamate nu cad sub incidența regimului juridic al conflictului de interese, nefiind stabilite careva semne vizibile ale interesului personal, or, în situația descrisă/declarată Președintele raionului Strășeni, dl Pavel Tamaciuc în semnarea actelor administrative contestate de autoritate, s-a ghidat și a executat prevederile imperative ale Codului muncii și a cadrului legal conexe legii, de pe urma/urmează să beneficieze inclusiv personal în calitate de salariat, or Președintele raionului de rând cu ceilalți salariați se bucură/beneficiază de aceleași drepturi, fără careva excepții.

Conform art.38 alin.(5) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în cazul în care nu se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate va înceta procedura de control prin emiterea unui act de constatare.

De asemenea, insistăm pe faptul că Inspectoratul Național de Integritate anterior a examinat spețe similare care s-au finalizat cu încetarea controlului, și anume:

Speța [REDACTAT] – act de constatare nr. 23/10 din 21.02.2020;

Speța [REDACTAT] – act de constatare nr. 294/22 din 11.12.2020;”.

Aprecierea inspectorului de integritate.

Inspectorul de integritate a constatat că verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Tamaciuc Pavel, președintele raionului Strășeni, la emiterea actelor administrative, luarea deciziei/participarea la luarea deciziilor enumerate supra, urmează a fi efectuată prin prisma prevederilor Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale și ale Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În corespundere cu prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, noțiunile de conflict de interese și interes personal sunt definite după cum urmează:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din aceeași lege, subiecții ai declarării averii și a intereselor personale sânt persoanele care dețin funcțiile de demnitate publică

prevăzute în anexa la Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (3), (4), (5), (7) și (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale:

(3) **Conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(4) În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

a) să informeze șeful ierarhic sau **organul ierarhic superior imediat**, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

b) să nu rezolve cererea/demersul, **să nu emită actul administrativ**, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

(5) Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(7) Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, **președinții de raioane**, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sânt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin.(5).

(10) Conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii

în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin.(4) și (7).

Articolul 14 alin. (3) și alin. (4) din aceeași Lege stipulează că:

(3) Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

(4) Subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

La alegațiile apărării precum că *„a fost executat un lucru tehnic, fără sa fie emis un veritabil act administrativ cu caracter autonom” și „dispoziția de acordare nu este un act administrative veritabil, ci un act preparatoriu, conex decizie autorității deliberative”*, specific că în conformitate cu art. 54 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, în exercitarea atribuțiilor sale, președintele raionului emite dispoziții cu caracter normativ și individual, iar potrivit art. 53 alin. (1) lit. i) din aceeași lege, în teritoriul administrat președintelui raionului exercită funcția de administrator al bugetului raional, asigurând gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări și efectuarea cheltuielilor conform alocațiilor bugetare aprobate, informând consiliul raional despre situația existentă.

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public este un act administrativ individual, de unde și rezultă că dispozițiile președintelui de raion sunt acte administrative, iar cele ce vizează o anumită persoană sunt acte administrative individuale.

De asemenea, la cele declarate că *„motiv pentru care este în drept să beneficieze de garanții sociale exact ca orice angajat”*, menționez că inspectorul de integritate nu pune în discuții problema dreptului de a fi remunerat/alte garanții sociale sau de a beneficia de concedii anuale, ci modul de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese, reglementat de prevederile art. 12 și art. 14 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, la semnarea dispozițiilor respective.

La declarațiile *„Administrația Publică Locală are statut special, nu este subordonată, Președintele raionului, ca salariat și conducător își exercită atribuțiile pe tot*

spectrul de activitate al Administrației Publice Locale”, „ca conducător al instituției care nu dispune de alți superiori” și „legislația în vigoare nu prevede clar cine acordă adaosurile la salariul Președintelui raionului” specific că Legiuitorul a stabilit că în asemenea cazuri președinții de raioane sânt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află.

La afirmația precum că „nu a luat o decizie care eventual de către o altă persoană fie secretar sau vicepreședinte ar fi avut o altă finalitate”, comunic că nu există în practica Autorității Naționale de Integritate, situații în care după declararea conflictului de interese, soluția oferită subiectului ar fi avut o altă finalitate, deoarece potrivit art. 14 alin. (8) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate poate oferi doar două soluții, recomandarea de a delega responsabilitatea sau de a accepta emiterea/adoptarea actului administrativ și nicidecum de a împiedica luarea unei decizii, de unde și rezultă că nu poate fi invocat faptul că îi s-a încălcat dreptul de a fi remunerat, „deoarece îi încalcă dreptul acestuia de a fi remunerate pentru activitate sa, inclusiv și stabilirea suplimentelor sociale, parte componentă a salariului”.

În aceeași ordine de idei, Legiuitorul nu a prevăzut o divizare a conflictului de interese cu privire la finalitatea soluțiilor în „aceeași” sau „alta”, dacă ar fi adoptată de către un terț/o persoană dezinteresată, în comparație cu subiectul declarării.

Cu privire la altă poziție a apărării, referitor la „Cancelaria de stat nu a obiectat asupra actelor administrative examinate, or, o verificare suplimentară de către Inspectoratul Național de Integritate contravine principiului securității raporturilor juridice”, notez că din conținutul normei art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, se deduce că ține de atribuțiile Autorității de a constata încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese. Totodată, menționez repetat că inspectorul de integritate nu pune în discuții problema dreptului de a fi remunerat/alte garanții sociale sau de a beneficia de concedii anuale, speță care a fost supusă controlului de către Cancelaria de Stat.

Referitor la afirmațiile avocatului „conflictul real de interese nu a avut loc deoarece așa cum menționează legiuitorul dispoziția trebuie să corespundă criteriilor: „care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului””, susțin că în conformitate cu art. 21 alin. (1) din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare, personalul din unitățile bugetare **poate** beneficia de premii unice cu prilejul sărbătorilor profesionale și al zilelor de sărbătoare nelucrătoare, care se plătesc din contul economiei mijloacelor alocate pentru

retribuirea muncii pe anul respectiv, dar nu mai mult de 5% din fondul anual de salarizare la nivel de unitate bugetară.

Prin urmare, este lipsit de sens în a declara că nu ai un interes personal sau că ai emis un act administrativ fără a fi influențat exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, în condițiile în care de propria persoană, depinde de a beneficia sau nu de un premiu unic în mărime de un salariu de funcție.

Pe cale de consecință, la acordarea concediului de odihnă anual, este prezent interesul personal și neexercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, în coroborare cu art. 115 alin. (5) și (6) din Codul Muncii, concediul de odihnă anual pentru următorii ani de muncă poate fi acordat salariatului, în baza unei cereri scrise, în orice timp al anului, **conform programării stabilite** și concediul de odihnă anual poate fi acordat integral sau, în baza unei cereri scrise a salariatului, poate fi divizat în părți, una dintre care va avea **o durată de cel puțin 14 zile calendaristice**.

Astfel, fără a aplica normele Codului Muncii, au fost emise dispoziții cu privire la acordarea concediului de odihnă anual, nr. 151-P din 26 iunie 2020, unde dl Tamaciuc Pavel a beneficiat de concediu cu o durată de **4 zile**, începând cu 30 iunie 2020 (marți) și pînă pe 03 iulie 2020 (vineri), după care, tot în aceeași zi, emite o altă dispoziția nr. 156-P, prin care și-a acordat concediu cu o durată de **3 zile**, începând cu 06 iulie 2020 (luni) și pînă 08 iulie 2020 (miercuri), excluzând astfel zilele nelucrătoare de 04-05 iulie (sîmbăta și duminica). Prin dispoziția nr. 268-P din 11 septembrie 2020, dl Tamaciuc Pavel, în aceleași împrejurări iară își acordă concediu de odihnă anual cu o durată de **4 zile**, începând cu 15 septembrie 2020 (marți) și pînă pe 18 septembrie 2020 (vineri). Ulterior, prin dispoziția nr. 301-P din 07 octombrie 2020, și-a acordat concediu cu o durată de 15 zile calendaristice, începând cu 08 octombrie 2020, deși conform deciziei Consiliului Raional Strășeni nr. 8/22 din 20.12.2019, cu privire la programul de acordare a concediilor de odihnă anuale, dlui Tamaciuc Pavel i-a fost aprobat perioada acordării concediului pentru anul 2020 în **luna iunie**.

De asemenea, inspectorul de integritate la afirmațiile apărării „*insistăm pe faptul că Inspectoratul Național de Integritate anterior a examinat spețe similare care s-au finalizat cu încetarea controlului*”, conchide că există **un singur caz** ( ) și nu poate fi acceptat conform principiului *mutatis mutandis*, în coroborare cu prevederile art. 137 alin. (3) și (4) o tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv, iar dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea **este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod**.

Totodată, actul de constatare la care se face referință, precum și concluziile preluate din actul dat și prezentate în punctul de vedere, nu reprezintă un izvor de drept, nu a fost supus controlului judecătoresc și prin urmare nu poate fi acceptat ca argument pentru ca inspectorul de integritate să nu-și exercite dreptul discreționar, ori inspectorul este direct responsabil de calitatea controalelor efectuate, a actelor întocmite și poartă răspundere disciplinară, contravențională, civilă sau penală în conformitate cu legislația.

Potrivit art. 23 alin. (4) și (7) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, iar conform dispozițiilor art. 39 alin. (2) din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese rămâne definitiv, Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea declanșării procedurii disciplinare sau, după caz, în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei care a emis/adoptat actul administrativ sau a încheiat, direct ori prin persoane terțe, actul juridic, sau a luat ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Studiind materialele dosarului de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că dl Tamaciuc Pavel, președintele raionului Strășeni, nu a declarat în termenul legal, nu a soluționat prin abținere conflictele de interese reale și a emis în privința sa, cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, actele enumerate supra.

În corespundere cu dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ca urmare a exercitării funcției de președinte al

raionului Strășeni, dl Tamaciuc Pavel este subiect al declarării averii și a intereselor personale, avînd obligația potrivit prevederilor art.12 alin. (4) din aceeași Lege să informeze Autoritatea Națională de Integritate, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu emită actul administrativ în care are interese personale pînă la soluționarea conflictului de interese.

Inspectorul de integritate constată că dispozițiile enumerate supra, emise de dl Tamaciuc Pavel, președinte al raionului Strășeni, îl vizează pe sine însuși, fapt ce a influențat sau ar fi putut influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Inspectorul de integritate relevă că dl Tamaciuc Pavel, la emiterea dispozițiilor, luarea deciziei/participarea la luarea deciziilor enumerate anterior, a încălcat art. 12 alin. (4) și art. 14 alin. (3)-(4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale deoarece nu a luat măsuri pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor, nu a declarat în scris și nu a soluționat prin abținere conflictul de interese real în care se afla și a admis consumarea conflictelor de interese prin emiterea dispozițiilor nominalizate, prin ce a încălcat normele legale privind conflictul de interese.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 35-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 12, 14, 15 și 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că dl Tamaciuc Pavel, președinte al raionului Strășeni, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în termenul legal, nesoluționarea conflictelor de interese reale, admiterea consumării conflictelor de interese, prin emiterea/semnarea actelor administrative enumerate supra, în privința sa.

2. Se sesizează Consiliul Raional Strășeni, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării mandatului a dlui Tamaciuc Pavel, președinte al raionului Strășeni.

3. Se decede dl Tamaciuc Pavel, din dreptul de a exercita funcția de președinte de raion, o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 ani din data încetării mandatului de președinte de raion sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se înscrie dl Tamaciuc Pavel, în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data încetării mandatului de președinte al

raionului Strășeni sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

5. Se aduce la cunoștința dlui Tamaciuc Pavel actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, 3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani).

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate**

Virgiliu BARDĂ